

[Ministeren for offentlige Arbejder.]

geringen: Eders Mulighed for ved denne Lov at sætte offentlige Arbejder i Gang maa nu høre op. Alene af denne Grund vil det ærede Medlem og hans Meningsfæller være paa det rene med, at Regeringen ikke kan modtage dette Lovforslags Ophøjelse til Lov. Det behøver jeg sikkert ikke at motivere i nogen synderlig Grad. Hensynet til at forbedre vort Vejvæsen, med alt, hvad dermed følger: Forbedring af Færdselssikkerheden, relativt lavere Import af Biler, Gummi og Benzint gennem Bilernes længere Varighed, mindre Forbrug og mindre Slid, dette Hensyn er gaaet jævnsides med dette at sætte Arbejder i Gang, give Arbejde til ubeskæftigede Hænder i en Krisetid. Saa vist som Afskaffelse af Arbejdsløsheden er det Problem, hele Verden for Tiden beskæftiger sig med at løse, og Arbejdsløsheden vel er Kilden til hele Verdenskrisen. saa vist som Regeringen allerede gennem Vejarbejdsloven og Motorafgiftsloven har faaet planlagt for mere end 70 Mill. Kr. Vejarbejder, som Kommunerne enten har igangsat eller naar som helst kan igangsætte, hvorved nogen Arbejdsløshed allerede er afhjulpet og meget vil blive det i den kommende Tid, saa vist vil denne Regering ikke lade sig fraskrive den gældende Lovs Adgang til i hvert kommende Aar at sætte nye Arbejder i Gang til op imod en Snes Millioner Kroner aarlig. Vistnok er Kommunerne haardt belastet økonomisk, men ved denne Lov er intet taget fra Kommunerne af Indtægter, de hidtil har haft. Og vistnok trænger Kommunerne til Skattelettelse, men saadan Lettelse maa da komme gennem den Lettelse af Kommunernes Udgifter til Hjælpekasser og Fattigvæsen, som disse Vejarbejder betyder.

Jeg kan altsaa ikke anbefale det foreliggende Lovforslag eller det under Dagsordenens Punkt 11 nævnte til Fremme. Kun paa eet Punkt vilde jeg kunne tiltræde Lovforslaget, nemlig med Hensyn til dets Forøgelse af Dækningsprocenten for Kommunerne fra 80 til 90. Denne Dækningsprocent, dette Loft, fandtes ikke i Loven af 1930, heller ikke i det Lovforslag, jeg i Fjor fremsatte i Folketinget. Det er Venstre og Konservative, som lancerede Tanken om de 80 pCt. som Maksimumsdækning gennem nogle af dem stillede Ændringsforslag. Jeg accepterede Princippet, men forbedrede det stillede Forslag gennem mit Forslag om, at de 80 pCt. skulde regnes i Gennemsnit af 8 Aar, hvorved man altsaa meget vel i et enkelt Aar kunde komme højere op end til disse 80 pCt. Dette indførtes i Loven af 1931.

Jeg har intet imod, at denne Gennemsnitsgrænse flyttes til 90. Jeg har intet imod, at Afgifterne ikke skal røres i nedadgaende Retning, før denne Dækningsprocent er naaet.

Jeg ønsker til Slut kun at gøre nogle Bemærkninger i Anledning af de Ord, hvorved den ærede Ordfører for Forslagsstillerne i Indledningen af sin Forelæggelsestale karakteriserede Venstres tidligere Stilling til disse Vejlove. Vi fulgte kun nødvendigt med, da vi vedtog disse Love, sagde det ærede Medlem; vi har altid ment, at Kommunerne selv skal have Ansvar for deres Vejvæsen, Amtskommunerne for deres, Sognekommunerne for deres. Centraladministrationen bør have saa lidt som muligt med dette at gøre; vi gik kun nødvendigt med i 1930 og 1931, fordi de andre tre Partier havde vedtaget at gennemføre en Lovgivning om at stille visse større Beløb til Raadighed for særlige Vejarbejder, og kun, fordi vi ved vor Indgriben fik Bestemmelserne ændret mere i Retning af vor Opfattelse.

Jeg tror, jeg nogenlunde korrekt har gengivet det ærede Medlems Forklaring om Venstres Stilling til Vejlovene af 1930 og 1931, og jeg spørger mig selv, om det virkelig har været politisk nødvendigt for Venstre saa fuldstændig at udslutte sin Forbindelse med, hvad der skete ved Vedtagelsen af Vejloven i 1930. Det ærede Medlems Forklaring er nemlig fuldstændig fortegnet, saa fortegnet, at den nærmest maa betegnes som positivt urigtig. Jeg skal slet ikke opholde mig ved, at det var det ærede Medlem, der i 1927 som Minister foreslog og fik gennemført Vejlfonden, det første Skridt til Centraladministrationens Indflydelse paa Vejvæsenets Omraade. Minister Stensballe udtalte herom i 1926—27 — det staar i Folketingstidende Sp. 2584:

„Udvalget“ — det var et af Ministeriet tidligere nedsat Udvalg — „har foreslaaet, at der forlods skulde tages 100 000 Kr., som skulde stilles til Raadighed for en Vejfond til særlige Arbejder. Jeg tror, det er et særdeles godt Forslag, som kan bevirke, at man mange Steder kan faa indført Forbedringer, som det ikke er muligt at opnaa Enighed om mellem Kommunerne indbyrdes. Jeg skal her kun nævne saadanne Spørgsmaal som en Udbygning af Aalbækvejen, enkelte Broer, som der kan trænges til rundt omkring, Færgeforbindelser, som der ogsaa kan være Trang til; jeg tror, der vil blive rigelig Anvendelse for dette Beløb“.

Ja, jeg skal blot udtale, at jeg mener, at